

BAKACSINÉ GULYÁS MÁRIA—DOMBI ALICE

FŐISKOLAI HALLGATÓK ÉLETVITELE A SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉG ELEMZÉSE ALAPJÁN

Gyakran esik szó mostanában a felnőttek és gyerekek *szabad idejéről*. Újságcikkek, tanulmányok, előadások foglalkoznak ennek meghatározásával, tartalmával, határaival. Köztudott, hogy a felnőtt társadalom szabad idejének alakulását a családi élet, vagy éppen az egyedüllét, a baráti kör, a munkahely, a neveltségi szint, az érdeklődés, az anyagi helyzet, a társadalmi és földrajzi környezet, az egészségi állapot, a közéleti tevékenység, tehát sokoldalú társadalmi meghatározottság befolyásolja. Ez a sokoldalú társadalmi meghatározottság veszi körül főiskolai hallgatóinkat is, ebben a közegben kell őket az értelmes életre felkészíteni. A szabadidő helyes eltöltésére való orientálás jelentőségének felismerése ma már kutatások és nemzetközi vizsgálatok témája. A szabadidő-volumen nagyságának változása jelentős mértékben kihat a szabadidő-struktúra változására is.

A főiskolai hallgatók szabadidő kihasználását nagymértékben befolyásolja hallgatói-tanulói minőségük, főiskolai kötöttségeik, családjuktól való távollétük (legalábbis többségükben a főiskola és a város adta lehetőségek.)

Mit is értünk szabadidő tevékenységen? Azt az időt, amit szabadon választott tevékenységgel, saját kedvünk szerint töltünk el. A mai *iskola* szavunk a görög *szkolé*-ből ered. Ez pedig eredetileg azt a ténylegesen szabad időt jelentette, amit az ember kedvére tölthetett el. Arisztotelesznál is azt jelenti a *szkolé*, hogy az ember olyan tevékenységgel tölti az idejét, amiben kedvét leli. Pl. barátokkal való együttlét, zenehallgatás, bölcsekedés, stb.

MARX értelmezése szerint: „Minden szabad idő a szabad fejlődés számára való idő.” (MARX—ENGELS MŰVEI. 46/II. kötet, 167. p.)

Néhány jellegzetes szabadidő definíció fűződik FERGE ZSUZSA, SZÁNTÓ MIKLÓS PRUDENSKIJ és DUMAZEDIER nevéhez, akik a kényszertől való mentességet, a kedvvel végzett tevékenységet, a tevékenység szabad voltát hangsúlyozzák.

A szabad idő szűkebben vett kategóriájába semmiképpen sem számít bele az alvás, a táplálkozás, viszont az elemi létfenntartás szempontjából nélkülözhetetlenek.

Tervezhető-e, és egyáltalán szabad-e tervezni a szabad időt? Igen, szükségesnek tartjuk, hiszen nem közömbös számunkra, hogy a hallgatóink mit kezdenek szabad idejükkel, hogy valóban szabad időként tudják-e felhasználni az arra szánt időt.

I. Vizsgálati koncepció

Az 1981/82-es tanévben a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola hallgatói körében vizsgálatot folytattunk életmódjuk pontos megismerése céljából. Az életmód feltárásához tevékenységeik megismerésén keresztül reméltünk eljutni. A főiskolai

hallgatóság sajátos életmódját követve a tevékenységstruktúra empirikus feltárásával lehetőség nyílt az életmodell meghatározott oldalát jelentő szabadidő-struktúra megközelítésére is, melynek elemzése jelen tanulmány tárgya.

Alapvető módszerünk az egyhetes időmérleg elemzése volt, amelynek adatait kiegészítettük kérdőív és interjúk segítségével.

Főiskolánk hallgatóinak 14%-os mintájával (melyet rétegzett és véletlen mintavétel alapján állapítottunk meg) készítettük el az egyhetes időmérleget, s ők voltak beszélgetőpartnereink is. Kiválasztásukkor figyelembe vettük, hogy évfolyam, nem, tanulmányi átlag és szak szerint is megfelelő arányban képviseljék az alapsokaságot. A vizsgálat lefolytatására a II. félév mutatkozott kedvezőbbnek, mivel a hallgatók tevékenységstruktúrájába akkor épül be több olyan elem, amely a diákélet jellemzője.

Az adatok feldolgozása gépi úton történt, a JATE Kalmár László Kibernetikai Laboratóriumában, OS felügyelete alatt R40 típusú számítógéppel. A program PASCAL 8000 nyelven íródott.

II. A szabadidő-struktúra néhány jellemzője

A továbbiakban az életmódstruktúrának olyan szegmentumát tesszük vizsgálat tárgyává, amelyet a szabad idő körülhatárol.

A *szabadidős tevékenységeket* csoportosítva tíz mellékcsoportot tartottunk fontosnak részletezni: tömegkommunikációs eszközök használata; művelődési, szórakozási lehetőségek; olvasás, társas kapcsolatok; kereső munka; sport; tudományos munka; szabad idő passzív eltöltése; közéleti-politikai tevékenység; egyéb elfoglaltságok. A tevékenységek felosztása hasonló a középiskolások életmódjának vizsgálatára alkalmazott felosztáshoz. (GAZSÓ—PATAKI—VÁRHEGYI: Diákéletmód Budapesten Gondolat, Bp., 1971. 42. p.)

A tulajdonképpeni szabad idő a főiskolai hallgatóknál 4 célt szolgál.

1. regeneráció, passzív pihenés,
2. rekreáció, aktív pihenés,
3. kiegészítő ismeretszerzés,
4. kulturális funkció.

A vizsgált időszakban hallgatóink tevékenységstruktúrája a következőket mutatja:

	délelőtt	délután
Tanulmányi munka	23 óra 20 perc	16 óra 13 perc
Szabadidő-elfoglaltságok	12 óra 57 perc	33 óra 43 perc
Fiziológiai és személyi szükségletek	28 óra 56 perc	52 óra 51 perc
	<u>168 óra</u>	

Tehát átlagban napi 6 óra 40 perc szabad idővel rendelkeznek hallgatóink, melyet változatos formában töltenek el. Figyelembe kell venni viszont azt, hogy még az azonosnak látszó elfoglaltságok is egy-egy személynél egészen eltérő tartalma tarthatnak. Pl. van akik számára egy értékes könyv elolvasása az elfoglaltság tartalma szempontjából középszerűnek tekinthető, vagy azonos elfoglaltságnak más-más személy esetében egészen eltérő funkciója lehet: szórakoztató, pihentető, vagy személyiségfejlesztő. A szabad idő eltöltésére nagymértékben hat a társadalmi kör-

nyezet is. Probléma, hogy hallgatóink munkaideje osztott, de ugyanúgy szabad idejük sincs egy tömbben. Ennek kihasználása egyrészt a lehetőségektől, másrészt az évfolyam megszabta elfoglaltságoktól, továbbá a hallgatók személyiségétől függ. (1. sz. táblázat)

1. sz. táblázat

Szabadidő-tevékenységek megoszlása a heti 168 óra időalapban

TEVÉKENYSÉG	Délelőtt	Délután	Összesen átlagidő	Tényleges idő
<i>1. Tömegkommunikációs eszközök</i>				
újság	0:35	0:54	1:29	1:54
rádió	0:21	1:01	1:22	2:07
tv	0:14	5:06	5:20	5:54
zenehallgatás	0:14	0:41	0:55	1:35
<i>2. Művelődés, szórakozás</i>				
mozi	0:07	1:45	1:51	2:50
színház	2	0:21	0:23	2:44
koncert	2	0:14	0:16	2:28
tárlat	2	0:07	0:09	1:02
múzeum	0:01	0:01	0:02	0:25
<i>3. Olvasás</i>				
	1:10	3:16	4:26	6:14
<i>4. Társaskapcsolatok</i>				
klub	—	0:48	0:48	3:19
beszélgetés	0:21	1:51	2:12	2:57
séta, udvarlás	0:35	2:10	2:45	3:48
baráti társaság	0:21	2:47	3:07	4:15
<i>5. Keresőmunka</i>				
	—	0:21	0:21	4:21
<i>6. Sport</i>				
	1:10	1:31	2:41	4:03
<i>7. Öntevékeny tudományos munka</i>				
nyelvtanulás	0:14	0:28	0:42	4:29
szakmai megbeszélés	—	0:14	0:14	0:58
TDK	0:14	0:14	0:28	1:47
	—	0:07	0:07	2:14
<i>8. Egyéni elfoglaltság</i>				
	5:08	7:07	12:15	
<i>9. Szabad idő passzív eltöltése</i>				
	1:59	2:20	4:19	
<i>10. Közéleti tevékenység</i>				
	0:07	0:21	0:28	2:35
<i>Összesen:</i>	12:57	33:43	46:40	

Az időráfordítás alapján a heti szabadidő-struktúrát úgy értékelhetjük, hogy abban domináns helyet foglalt el a tv-nézés, az olvasás és az egyéb tevékenység.

Az egyéb elfoglaltságokkal kapcsolatban itt kívánjuk megjegyezni, hogy ebbe a tevékenységcsoportba sorolhatták a hallgatók többek között:

- az öntevékeny művészeti csoportban való részvételt,
- a levélírást,
- a rajzolást,
- a kézimunkát,
- rokonlátogatást,
- beteglátogatást,

- városnézést,
- takarítást,
- versenybíráskodást,
- könyvtárlátogatást,
- tánciskola látogatását,
- szereplést, stb.

A szabadidős tevékenységek nagy részét ismeretszerzési forrásként tekinthetjük, szerepük egyre hangsúlyozottabbá válik annak függvényében, hogy milyen az általuk terjesztett és kiválasztott tájékoztatás minősége.

Igen jelentős azon hallgatóknak a száma (155 hallgató), akik igénylik a szabadidőbeli tevékenységek között a barátokkal együtt töltött időt. (Hetente 1 fő 3 óra 7 perc.) A főiskolán a Tamási Áron Klub nyújthatná az egyik ilyen lehetőséget. A hallgatókkal történt beszélgetésünk alapján úgy érezzük, hogy szervezési és működési feltételek hiánya akadályozza a megfelelő szintű, fenti igényekkel ekvivalens klubélet kialakulását.

A főiskolai hallgatók rendelkezésére áll mind a főiskola, mind a város által nyújtott szabadidős lehetőségek egész sora, s ezek közül ki-ki kedve és érdeklődése szerint válogathat. Mégis elgondolkodtató, hogy mennyire kevés a hallgatók időráfordítása a színház, koncert, tárlat, múzeum látogatására. Nem tartjuk valószínűnek, hogy a munkaidő, vagy számottevő anyagi megterhelés akadályozná, hogy ezekkel a tevékenységekkel is többen foglalkozzanak. Hallgatóink a beszélgetések során arra utaltak, hogy a kulturális lehetőségek kihasználására elsősorban a hét utolsó napjai lennének alkalmasak, ugyanakkor rögtön hozzátették, hogy ebben az időpontban többnyire nem tartózkodnak a városban és lakhelyükön is sok esetben a hét közben elmaradt feladataikat pótolják. (Szótározás, kötelező irodalom olvasása, referátum készítése.)

A szabad szombatok teljes bevezetésével méginkább csökkenő tendenciával kell számolnunk. Hétközben a munkaidő annyiban befolyásolja az esti programjukat, amennyiben délutáni tanrendi elfoglaltságuk az esti órákba nyúlik. Mindezek ellenére úgy véljük, hogy a kedvező lehetőségek megtalálására, megszerettetésére a négy év nagy idő, sokszori alkalmat jelent. Ebben — különösen az első évben — sokat segíthetne a KISZ, a patronáló tanár, a csoporttársak és a felsőbb évesek. Pl. közös programok szervezése, a város nevezetességeinek megismertetése, művészeti értékeinek feltárása, megtekintése. Mindezek elősegítenék a hallgatók ez irányú igény szintjének kialakítását, fejlesztését és a permanens művelődés meg-
alapozását.

Ha a vizsgálatunkat objektívabbá akarjuk tenni, akkor a tevékenységet konkrétan végzők számát is figyelembe kell vennünk, mert az átlag eltünteti az időkülönbségeket és a résztvevők számát. Ezért minden szabadidős tevékenységnél kiszámítottuk a tényleges időtartamot is (összidőtartam: tevékenységet ténylegesen végzők száma). A tényleges időráfordítás alapján a heti szabadidő-struktúrát úgy értékelhetjük, hogy abban domináns helyet foglal el az olvasás, a tv, a társas kapcsolatok. Szinte azonos a hallgatók időráfordítása a tudományos munka, sport és keresőmunka tekintetében.

A szabad idő felhasználását vizsgáltuk szakjel és évfolyam szerint is.

A szakjel: magyar és hozzá társított szakot jelent

B szakjel: rajz, ének, testnevelés szakot jelent

D szakjel: matematika és hozzá társított szakot jelent

E szakjel: technika és hozzá társított szakot jelent

(Egy főre és napi (5-14), (14-23) időintervallumban)

Szakjel	Délelőtt	Délután	Összesen
A	0:57	3:31	4:28
B	1:06	4:04	5:11
D	0:50	3:35	4:25
E	0:49	3:33	4:23

A B szakjelű hallgatók szabad idejét növeli — a beszélgetésekből kialakult kép alapján ítélve — pl. a zenehallgatás, az öntevékeny művészeti csoportban való részvétel, a műhelymunkák, valamint a szabadidős tevékenységként végzett és nem kötelező sportolás. Olvasással a hallgatók 85%-a töltötte szabad idejét a vizsgált időszakban, a tényleges idő egy fő, egy hét vonatkozásában 6 óra 14 perc. (Átlagidő 4 óra 26 perc.)

A fenti időintervallumokat figyelembe véve a szabad idő évfolyamonkénti megoszlása a következő:

Évfolyam	Délelőtt	Délután	Összesen
I.	0:56	3:15	4:11
II.	0:60	3:53	4:53
III.	0:42	3:25	4:07
IV.	1:08	4:19	5:28

A szabadidős tevékenységet rangsoroltuk oly módon, hogy az adott tevékenységet a hallgatók hány százaléka végzi, (relatív gyakoriság) illetve az átlagidő és a tényleges időráfordítás alapján. (2. sz. táblázat a 8. oldalon)

Mind a százalékos megoszlás, mind az átlagidő ráfordítás alapján arra következtethetünk, hogy az első helyeken szereplő tevékenységeket hallgatóink főleg társaságban, baráti közösségekben végzik hamarabb, rövidebb ideig, magasabb gyakorisági mutatókkal. A szabad időkben végzett intellektuális tevékenység fontos helyet foglal el, éppen ezért az olvasás mint egyénileg folytatható tevékenység egyértelműen első helyre kerül a tényleges időtartamot tekintve. De meg kell említeni azoknak a hallgatóknak a számát, akik az időmérlegben egyáltalán nem jelölik az olvasást (32 fő). Megdöbbentő ez azért is, mivel a tanárképzés jellegéből következően elvárható az olvasási igény és tevékenység magasabb szintje.

Más szempontból vizsgálva a szabad idő helyét az időmérleg szerkezetében, „időráfordítási együtthatók” alkalmazását próbáltuk ki. Ezek az együtthatók általában bizonyos tevékenységcsoportok arányát mutatják az egész időmérlegben, vagy annak egy pontosan meghatározott részében.

Szabadidő-aktivitás

$$S_{z_k} = \frac{X_k}{X_L}$$

ahol: X_k — szabadidő-tevékenységre fordított átlagidő
 X_L — az össztevékenységek átlagideje.

1. Tömegkommunikációs eszközök használata	0,15
2. Művelődés, szórakozás	0,04
3. Olvasás	0,07
4. Baráti társaság	0,15
5. Keresőmunka	0,01
6. Sport	0,04

Részvétel %-ban N-211	Egész héten Időtartam (tényleges idő) óra ,perc	Időtartam (átlagidő) óra, perc	
1. Tv	91	1. Tv	5:22
2. Olvasás	85	2. Tv	4:26
3. Újságotlás	80	3. Öntevékeny kutató m.	3:07
4. Beszélgetés	74	4. Öntevékeny művészetit., rajz	2:44
5. Társaság	73,5	5. Keresőmunka	2:41
6. Séta, udvarlás	72	6. Baráti társaság	2:11
7. Pihenés	68	7. Sport	2:06
8. Sport	67	8. Séta	1:52
9. Rádió	66	9. Klub	1:43
10. Mozi	66	10. Beszélgetés	1:41
11. Levélírás	60	11. Rokonlátogatás	1:24
12. Zenehallgatás	59	12. Mozi	1:16
13. Meg nem hat. tevék.	58	13. Színház	0:56
14. Rokonlátogatás	49	14. Közéleti tevékenység	0:48
15. Hobb	36	15. Koncert	0:42
16. Szakmai megbeszélés	26	16. TDK	0:28
17. Klub	24	17. Rádió	0:28
18. Öntevékeny tud. m.	16	18. Hobb	0:22
19. Színház	13	19. Újság	0:21
20. Tárlat	11,5	20. Szakmai megbeszélés	0:21
21. Nyelvtanulás	11	21. Zenehallgatás	0:14
22. Rajzolás	10	22. Levélírás	0:14
23. Koncert	9,5	23. Tárlat	0:07
24. Múzeum	8,1	24. Nyelvtanulás	0:07
25. Pénzkereső	8	25. Múzeum	0:02
26. Szobagyűlés	5		

7. Tudományos munka	0,03
8. Egyéb elfoglaltságok	0,20
9. A szabad idő passzív eltöltése	0,07
10. Közéleti-politikai tevékenység	0,01

A szabadidő-aktivitási együtthatók rámutatnak, hogy a hallgatók a baráti társaságban és a tömegkommunikációs eszközök előtt vagy mellett töltött időt helyezik előtérbe.

Az „egyéb elfoglaltságok” szabadidő-aktivitási együtthatója a legmagasabb, de tudnunk kell, hogy ez sokfajta, rövidebb időráfordítást igénylő tevékenységek közül tevődik össze.

Kevés azon hallgatóknak a száma, akik közéleti-, politikai tevékenységet végeznek (38 fő, 18%). E tevékenységre fordított heti átlagidő 28 perc, a tényleges idő 2 óra 35 perc. Felmerül az a kérdés, hogy a hallgatók 82%-a mint leendő pedagógus miért nem érzi szükségét az ez irányú tevékenységnek. Itt főleg az úttörőcsapatokban végezhető ifjúvezetői munka kiterjesztését látnánk célszerűnek, mivel mindezt a későbbiek folyamán kamatoztatni is tudnák.

Kulturális aktivitás

$$Sz_k \frac{X_k}{X_w}$$

ahol X_k — a kulturális tevékenységre fordított átlagidő

X_w — a szabadidő-tevékenységre fordított átlagidő

1. Újságolvasás	0,03
2. Rádióhallgatás	0,03
3. Tv-nézés	0,12
4. Zenehallgatás	0,02
5. Mozilátogatás	0,04
6. Színházlátogatás	0,01
7. Koncerten való részvétel	0,01
8. Tárlat	0,0025
9. Múzeum	—
10. Olvasás	0,10

A kulturális lehetőségek kihasználását illetően az együttható tükrözi a tv-nézés — mozilátogatás és az olvasás preferált voltát. A múzeum iránti aktivitás az alacsony időráfordítás miatt nem értékelhető. Összességében megállapíthatjuk az aktivitási együtthatók alapján, hogy a szabadidő-tevékenységek összességében nem nagy helyet foglalnak el a kulturális elfoglaltságok. Elvárható lenne, hogy a leendő tanárok — annak érdekében, hogy többet át tudjanak adni tanítványaiknak műveltségükből — ezeket a kulturális lehetőségeket kihasználva ezáltal is magasabb műveltségre tegyenek szert.

III. Néhány következtetés

Feltárva a főiskolai hallgatók szabadidő-elfoglaltságainak jellemzőit, az alábbiakat tartjuk fontosnak megjegyezni: A szabadidő- és az egyes szabadidő-aktivitások vizsgálata alapján megállapíthatjuk, hogy a főiskolai hallgatói „status”-ba kerülés hozzájárulhat a művelődési lehetőségek kihasználása iránti igény erősödéséhez,

a művelődési hátrányok korrigálásához kellő aktivitás esetén, ugyanakkor a „passzív rezisztencia” álláspontjára helyezkedő hallgatók művelődési hátrányai újratermelőnek.

A kulturális szükségletek kielégítésének alapfeltétele, hogy az ehhez szükséges idő rendelkezésre álljon. Ezen szükségletek kialakulásának különböző formái vannak. Sok esetben a kulturális igény kialakításához elég a megfelelő lehetőséget teremtő környezet. Más esetben külső indíték, követelménytámasztás, ösztönző környezet szükséges. Előfordul az is, hogy valamely tevékenység kifejtése, gyakorlása ad indítékot az ilyen irányú elfoglaltságok megszervezésére.

A vizsgálat során kialakult kép azt tükrözi, hogy a hallgatók nem mindig tudnak élni a lehetőségekkel, nem tudják szabad idejüket megfelelően hasznosítani. Az elsőévesek esetében a tanulmányok minőségi változása, a tanulási technika újszerűsége, a tájékozatlanság némileg indokolja ezt. Legtöbb esetben azonban a hallgatók a legkézenfekvőbb elfoglaltságok felé fordulnak, a rövidebb időket „lötyögéssel” töltik, s ez a tartalmasabb elfoglaltságok időráfordítását csökkenti.

Mindezek alapján kívánatosnak tartjuk hallgatóink ez irányú nevelését, sok esetben a hasznos időtöltésre való rábeszélést, a figyelem felkeltését, a választék nyújtását. Hogy ki hogyan választ, az más kérdés. Már az előrelépést jelenthet, ha tudja, hogy választhat, és ért is ahhoz, hogy választani tudjon. Nekünk abban kell segítenünk, hogy a tanárjelöltek ezzel az óriási értékkel tudjanak gazdálkodni és majd pedagógusként megfelelő szabadidő-aktivitási alap és beállítódás birtokában alkítsák életvitelüket.

IRODALOM

- BOKOR L., 1972. A tanulók terhelése egy hét tükrében. Szakmunkásnevelés. 10. 17—19 p.
DUMAZEDIER J., 1965. Problèmes actuels de la sociologie du loisir. Revue de l'Enseignement Supérieur, Paris. 1—2. 74 p.
FALUSSY B. szerk., 1974. Szabadidő és művelődés. TIT 25 p.
FERGE Zs., 1970. Az időmérleg-vizsgálat módszere; Kutatási módszerek az ifjúságszociológiában. Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Bp.
FUKÁSZ Gy., 1974. Szabad idő, vagy szabadidő? Valóság. 11. 79—86 p.
GAZSÓ F.—PATAKI F.—VÁRHEGYI Gy., 1971. Diákéletmód Budapest. Gondolat. Bp. 302 p.
HERCZEG F., 1971. Az egyetemi hallgatók elfoglaltsági tényezői. Felsőoktatási Szemle. 1. 26—29 p.
HUSZÁR T.—SÜKÖSD M., 1969. Ifjúságszociológia. Bp. 131 p.
JÁKI L. szerk., 1970. A hallgatók szabadideje. Felsőoktatási Pedagógiai Kutató Központ Bp. 234 p.
SIPOS I.-NÉ szerk., 1980. Egyetemi és főiskolai hallgatók élet- és munkakörülményei. Tanulmányok a felsőoktatás köréből. 459 p.
SZÁNTÓ M., 1973. Gondolatok a szabad idő értékéről. Szociológia. 2. 156—179 p.
SZENTIRMAI L.—VÁGVÖLGYI A., 1971. Művelődési szokások változása egyetemi hallgatóknál. Felsőoktatási Szemle. i. 11—22 p.
SZENTIRMAI L., 1976. Egyetemi hallgatók Szegeden. Gondolat. Bp. 306 p.

LEBENSFÜHRUNG DER HOCHSCHULSTUDENTEN AUF GRUND DER ANALYSE DER FREIZEITTÄTIGKEIT

MÁRIA BAKACSI-GULYÁS—ALICE DOMBI

Den Inhalt der vorliegenden Studie bilden die Annäherung und Analyse der die bestimmte Seite des Lebensmodells bedeutenden Freizeitstruktur durch empirische Erschließung der Tätigkeitsstruktur mit Rücksicht auf die Lebensführung der Studenten.

Die grundlegende Methode ist die Analyse der Zeitwaage für eine Woche, deren Daten mit Hilfe von Fragebogen und Interviews ergänzt wurden. Es kann festgestellt werden, dass die Studenten die durch die Stadt gebotenen Möglichkeiten nicht immer benützen und ihre Freizeit entsprechend verwenden können.

Die Erziehung der Studenten in diesem Sinn ist also notwendig, dass sie als Lehrer eine entsprechende Lebensführung gestalten können.

ОБРАЗ ЖИЗНИ СТУДЕНТОВ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ИНСТИТУТА В СВОБОДНОЕ ВРЕМЯ (НА ОСНОВЕ АНАЛИЗА ИХ ДОСУГА)

БАКАЧИНЭ ГУЛЯШ МАРИА—АЛИСЕ ДОМБИ

Предметом данной статьи является подход к структуре свободного времени и ее анализ, т.е. анализ образа жизни студентов пединститута на основе эмпирического раскрытия структуры деятельности, представляющей собой определенную сторону жизненной модели.

Основным методом исследования послужил анализ временного баланса (одна неделя), данные которого были дополнены результатами анкеты и интервью, взятых у студентов. Мы можем установить, что студенты не всегда используют возможности, которые дает им город; не всегда оптимально используют свое свободное время. Поэтому возникает необходимость проводить воспитательную работу в этом направлении. Студент, став педагогом и имея опыт активного использования свободного времени, будет творчески формировать свой образ жизни.